

Nr 24.

Ankom till riksdagens kansli den 7 april 1930 kl. 5 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion angående minskning av antalet ledamöter i riksdagens kamrar m. m.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 398, har herr *Anderson* i Linköping m. fl. hemställt, »att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande möjligheten av en minskning av det nuvarande antalet ledamöter av riksdagens båda kamrar samt i samband därmed rörande de ändringar i riksdagens arbetsformer, som erfordras för ernående av större planmässighet och effektivitet i riksdagsarbetet».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottets yttrande.

Vad beträffar det i motionen framställda förslaget om utredning angående riksdagens arbetsformer hänvisar utskottet till sitt memorial nr 21. I avseende å förslaget om utredning rörande minskning av riksdagsmännens antal vill utskottet erinra, att denna fråga, sedan det nuvarande antalet riksdagsmän år 1894 fastställdes, varit under riksdagens prövning åren 1920, 1927 och 1928. De framställda förslagen om dylik minskning hava emellertid avstyrkts av konstitutionsutskottet och avslagits av kamrarna.

I sitt år 1927 i denna fråga avgivna utlåtande (nr 6), till vilket 1928 års utlåtande i ämnet hänvisade, yttrade utskottet bland annat följande:

»Även om sparsamhetssynpunkten kan åberopas för det framställda förslaget, tala emellertid enligt utskottets mening övervägande skäl emot detsamma. På grund av vårt lands stora ytvidd och de mycket skiftande förhållandena inom olika delar av detsamma synes bibehållandet av ett jämförelsevis stort antal folkrepresentanter här vara behöfligt för att riksdagen allsidigt och fullständigt skall giva uttryck åt skilda uppfattningar och intressen inom folket. Sedan riksdagsmännens antal år 1894 fastställdes till 150 i första kammaren och 230 i den andra, har därjämte landets folkmängd och jämväl de valberättigades antal betydligt tillväxt. År 1896 representerade varje ledamot av andra kammaren i genomsnitt 20,900 personer; motsvarande siffra är nu 24,200.

Utskottet vill härjämte framhålla, att det framställda förslaget står i sammanhang med vissa andra spörsmål, såsom med frågan om utskottsarbetet inom riksdagen och frågan om valkretsindelningen».

Dessa skäl äga enligt utskottets mening fortfarande giltighet. Utskottet vill tillika betona, att det ofta framförda påståendet, att antalet riksdagsmän i förhållande till folkmängden skulle vara väsentligt större i Sverige än i andra med Sverige jämförliga länder, icke är riktigt. Jämför man vårt land med andra stater av ungefär samma storleksordning i avseende å folkmängden, finner man, att antalet riksdagsmän i förhållande till innevånarantalet icke framstår såsom oproporportionerligt högt hos oss. Enligt företagna beräkningar har Sverige en riksdagsman på ungefär 16,000 invånare; den sistnämnda siffran motsvaras i Belgien av 24,500, i Danmark av 15,100, i Finland av 18,000, i Norge av 18,100, i Schweiz av 17,100.

Utskottet får alltså hemställa,

att förevarande motion, i den mån den ej kan anses besvarad genom vad utskottet hemställt i sitt memorial nr 21, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 april 1930.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar *Reuterskiöld, Strömberg*, David Bergström, Stendahl, G. W. Hansson, K. J. Ekman*, Vennerström, Sundberg, Thorén, Larsén, Engberg*, Gustafson* i Kasenberg, *Persson* i Trången, *Pehrsson* i Göteborg, *Andersson* i Igelboda*, *Karlsson* i Vadstena, *Olsson* i Mora, *Holmström, Norling* i Lesjöfors och *Björck* i Kristianstad.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *Gustafson* i Kasenberg.
